

Poštarina plaćena u gotovu:

Bc. 1/1935

GOSPA OD ZDRAVLJA

DOBRA MAJKA NA DOBROMU

SPLIT-DOBRI

GLASILO NJEZINA HRAMA I LJUBAVI MAJKE BOŽJE

List „GOSPA OD ZDRAVLJA“ izlazi jedan put na mjesec.
Izdaju ga OO. Franjevci (Dr. O. A. Crnica), Split—Dobri.
Godišnja pretplata: D 10, za inozemstvo D 30; za mjesečne doprinosaše i ostale dobrotvore Gospina hrama badava.
Ček. račun br. 32.102. Zagreb. - Telefon br. 198.
Sve se šalje na: GOSPA OD ZDRAVLJA, Split-Dobri.

Kod naše uprave mogu se dobiti:

Prekrasne velike slike Gospe od Zdravlja u 12 boja, uklopljene u bijeli karton, veličine 49×65 cm.: 45 D komad.

Iste slike bez kartona, veličine 39×54 cm.: D 30 komad.

Iste slike u veličini 31×23 cm.: D 10 komad.

Dopisnice s Gospinom slikom u 5 boja : D 1.50 komad.

Dopisnice s Gospinim okvirom : D 1 komad.

Gospine sličice u više boja : 75 p. komad.

Gospine sličice u 1 boji : 25 p. komad.

Gospine sličice s njemačkom i talijanskom molitvom i zlatnim okrugom : 50 p. komad.

Krvice Gospe od Zdravlja : D 3 komad.

Medaljice Gospe od Zdravlja : 50 p komad.

Vjenčić Gospe od Zdravlja : D 3 komad.

Devetnica i Litanije Gospe od Zdravlja : D 1.50 komad.

Vjenčić Krista Kralja : D 3 komad.

Dopisnice proslave 200 godišnjice Gospe od Zdravlja : D 1 komad

Dopisnice svetogrдне provalne krađe u hramu Gospe od Zdravlja : D 1 komad.

Crnica Dr. O. A., Glavni događaji iz povjesti Preslavne Gospe od Zdravlja. Split - Dobri. Šibenik 1934. Str. 99, cij. D 5 komad.

Štovatelji Milostive Gospe od Zdravlja, širite Njezin list. Na taj način najbolje ćete širiti Njezino štovanje.

Neka znade svaki

koji doprinosi za zavjetni hram Milostive Gospe od Zdravlja, za n ili što skupi ili inače pokloni, da je dionik svih sv. Misa, molitava i dobrih djela, koja se obavljaju u hramu Gospe od Zdravlja, kao i molitava koje se mole u drugim crkvama i samostanima, osobito u samostanu Sv. Terezije M. I. u Lisieux-u.

GOSPA od ZDRAVLJA

Split-Dobri

GOD. V

SPLIT, SIJEČANJ 1935

BR. 1

MOJ PRVI I POSLJEDNJI POZDRAV

Na početku ove Gospodnje godine 1935 prvi pozdrav upravljam Tebi, o Predobra moja Majko, Preslatka Gospe od Zdravlja! Ti si, poslije Boga, prvi predmet mojih želja, prvi uzrok mojih napora i nastojanja, svrha i kruna svih mojih djela. Stoga neka je Tebi prvoj u ovom Tvom listu, na početku nove godine, prvi moj pozdrav!

Zatim nek je pozdrav svima onima koji šire Tvoju slavu, osobito onima koji se trude da u svojim crkvama u svom mjestu zavedu javno, a u pojedinim obiteljima, Tvoje privatno poštovanje. Neka u ovoj godini nastoje, da u njihovom kraju svaka kuća bude narešena Tvojom lijepom slikom, da svaka crkva odzvanja Tvojom divnom pjesmom, na svačijim ustima da bude Tvoje slatko Ime!

Nadalje moj prvi pozdrav svima onima koji su, uza svu novčanu krizu, žrtvovali se i vjerno doprinosili svoj darak za Tvoj zavjetni hram, davnu želju naših dičnih otaca. Daj im, o Dobra Majko, mogućnost da u novoj godini još više poklone, da se što prije u djelo provode pobožno nastojanje svih Tvojih štovatelja, da Ti se što prije podigne dostojan hram, dostojno prijestolje Tebi, našoj Mogućoj Kraljici i Majci!

Također moj prvi pozdrav svima onima koji me pomažu pri uređivanju i upravi Tvoga lista, pomoću koga smo Tvoje sveto Ime raznijeli na daleko i široko. Daj im, o Djevice Premudra i Tornju Davidov, prosvjetljenje i jakost, da i u ovoj godini nastave uspješno poticati na štovanje i raspaljivati srca Tvojih vjernih ljubaviju Tebe dostojnom, da Te svi časte i ljube kao što Te mi častimo i ljubimo!

Napokon moj prvi pozdrav svima onima kojima Ti, o Preslatka Majko, pokazuješ materinsku ljubav svoju, koje obasiplješ svojim milostima i duhovnim radostima; koji se potiču na gorljivost i ljubav prema Tebi čitajući Tvoj list i sve ono što se na Te odnosi. Ne uskrati im, Predobra majko, ni u ovoj godini blago svoje ljubavi, nego ih obaspi još većim milostima i duhovnim utjehama!

I sada, kad se rastavljam od moje mile Majke, Predobre Gospe od Zdravlja i Vas sviju, moji mili pomagači, širitelji slave i štovatelji Presladke Gospe od Zdravlja, sada Vam svima u isti mah upravljam i posljednji pozdrav. Gospa od Zdravlja bila je ideal i cilj moga života, pa ste mi svi, koji ste me na bilo koji način pomagali u širenju Njezine časti i slave, bili na osobiti način dragi i mili. I dok se teška srca, po volji Božjoj, tijelom rastavljam od moje Drage Majke, rastavljam se teška srca i od Vas. Ipak nikad nikoga ne ću zaboraviti tko mi je i najmanje pomogao u širenju slave, štovanja i ljubavi prama našoj Predobroj Majci, Preslatkoj Gospi od Zdravlja. Stoga ću Vas sve nositi u svom srcu i sjećati Vas se u svojim, i ako slabim molitvama. A Vi ne prestanite i dalje ljubiti, častiti i širiti slavu i čast naše Dobre Majke, Moguće Gospe od Zdravlja. Pa svi zajedno primite moj posljednji pozdrav i moj svećenički blagoslov.

Fra Ante

Što smo učinili za Preslavnu Gospu od Zdravlja

Vak već priznaje, da je Preslavna Gospa od Zdravlja u istinu glasovita i slavna. Za Njezino veliko Ime već se čulo i preko granica naše države, a Njezin hram je jedno od najodlikovanijih Gospinih prošteništa u našoj domovini.

Mnogi to upisuju u zaslugu meni i kažu, da mene nije bilo, da se za Gospu od Zdravlja ne bi ni znalo. To je posve netačno. Da se upozna pravo stanje stvari, ja ću ovdje ukratko spomenuti, što smo mi novoga za Predobru Gospu od Zdravlja učinili, a što je već prije bilo učinjeno te smo mi to oživjeli.

1. Obnovili smo prošlost

1. Predobra Gospa od Zdravlja na Dobromu bila je slavna i glasovita prije nego se je itko od nas i rodio. Takovom Ju je učinio sam Gospodin Bog, koji je htio da svoju Presv. Majku proslavi i svom narodu, preko Njezine svete Slike na Dobromu, u raznim nevoljama u pomoć pritiče. Da se pak ne reče, da je čijom privatnom pobožnošću uvedeno javno štovanje ove Njezine svete Slike i time neka-ko potamnile mnogobrojne milosti, ko-

je je Majka Božja, preko Nje, svom narodu udijelila, odmah u početku ova sveta Slika dobila je obilježje, kojemu se niko ne može usprotiviti i koje je za svakoga vjernika mjerodavno. Kad se je naime pročulo, da je Majka Božja, preko ove svoje svete Slike, za prvi put svoj narod na Dobromu sačuvala od kužne pošasti, splitski nadbiskup preuzv. g. Antun Kačić ovu je svetu Sliku na gradskim raštelima svečano blagoslovio i predao

javnom štovanju vjernika. Time je koliko privatno toliko i javno štovanje ove svete Slike od mjerodavne crkvene vlasti ne samo dozvoljeno i odobreno; nego još više vjernici su bili potaknuti da se pred ovom svetom Slikom, koju je Bog tako proslavio, u svojim potrebama za pomoć utiču, čvrsto uvjereni, da će Predobra Majka i njihove vapaje uslišati.

Vjernici su poslušali glas svoga Natpastira i u svojim potrebama letili pred ovu svetu Sliku, otkrivali Dobroj Majci svoje srce i vapili Njezinu pomoć. Ona im je u svakoj prigodi u pomoć pritekla, oslobodila ih iz njihovih nevolja i povratila radost njima i njihovim obiteljima.

Njezina povijest svjedoči, da je samomu splitskomu predgrađu Dobri 6 puta pritekla u pomoć i sačuvala ga ili oslobodila od kužnih bolesti. Koliko je puta pritekla u pomoć pojedincima, to može kazati sam Gospodin Bog. Prva crkvice, sadašnje Njezino proštenišće, zlatne krune, zlatna srca i naušnice i drugi bezbrojni zavjetni darovi, koje su joj zahvalni vjernici bilo skupno bilo napose poklanjali, nijesu ni osin dobročinstva, koje su oni od ove Moguće Majke primili. Njezin pjesnik, učeni i pobožni O. Petar Knežević glasno i jasno još pred 170 godina kaže, da Njezine milosti nije moguće izbrojiti niti je ljudski jezik kadar da joj za njih dovoljno zahvali; svak je okušao, kako je dobra i milostiva Njezina ruka, a mnogima je učinila i prava čudesa. Pa uprav radi ovih bezbrojnih milosti i čudesa nazivlje Je „Predobrom“ i „Preslavnom“.

Tko se želi o tome osvjedočiti, neka samo prolista našu knjižicu „Glavni događaji iz povijesti Preslavne Gospe od Zdravlja“. Gospa od Zdravlja bila je dakle na glasu još prije nego su se i naši pradjedovi na svijet pojavili.

Mi smo dakle staru slavu Predobre Gospe od Zdravlja samo obnovili i kazali je onima koji za nju još nijesu znali. Poticali smo ih, da i oni nastoje Njezinu čast i slavu širiti, ljubiti Je i Njezinom se mogućem zagovorom u svojim potrebama preporučivati. Razvoj događaja pokazao je, da to nije bilo uzalud.

2. Slava i mnogobrojne milosti Velike Gospe od Zdravlja činile su, da se nije mogao održati ni naziv Presv. Otkupitelja, koje je starešinstvo provincije bilo postavilo našem samostanu i crkvi na Dobromu na 16 kolovoza 1743, jer se tako godinu dana prije nazvala i cijela provincija. Sve kazne kojima se je starešinstvo provincije bilo zaprijetilo onima koji bi se protivili novom nazivu, nijesu ništa koristile. Narod je i samostan i crkvu po svetoj Slici i dalje nazivao samostanom i crkvom Gospe od Zdravlja, a za drugi naziv nije htio ni čuti. Starešinstvo je uvidjelo opravdanost ovoga naziva, pa je već na 18 kolovoza 1757, na posredovanje O. Jeronima Bareze, odredilo, da i samostan kao i crkva imaju i službeno nositi naziv Gospe od Zdravlja.

3. Privrženost i pobožnost naroda prema ovoj dragoj Slici Predobre Gospe od Zdravlja ne može se iskazati. Mnogo toga nam kaže sama okolnost, da se je za 20 godina po malo sakupljalo i neizrecive naropje i teškoće, podnosilo, da se počne podizati sadašnji hram Preslatke Gospe od Zdravlja, a još veće muke i gorkosti se moralo podnositi za čitavih 11 godina, dok se je sadašnji hram gradio. Neviđeno pak slavlje, s kojim je obavljen blagoslov temeljnog kamena sadašnjeg hrama g. 1759 kao i samoga hrama g. 1771; krunjenje drage Gospe Prilike g. 1764, kad je drugi put svoj Dobri oslobodila od kuže; posveta Njezina hrama g. 1843, i t. d., jasno nam govore, što je naš pobožni narod držao do ove Slike i kakvim

je slavljem slavio važnije događaje koji su se na Nju odnosili. Tolikog slavlja nije doseglo ni naše god. 1931, kad smo slavili 200-godišnjicu prve milosti Velike Gospe od Zdravlja.

4. Od vajkada je poznato, kako je nedjeljom i blagdanom pohađan hram Gospe od Zdravlja prigodom sv. Mise u 11 s. Prije, kad je bilo više svećenika, bila je i druga Misa u 10 s. Ove Mise pohađali su po izbor vjernici, većinom mladost. Mladici i djevojke, koji su željeli prisustvovati jednoj od ovih Misa, morali su dobiti dozvolu od roditelja; da dobiju dozvolu, morali su prije slušati još jednu Misu. Tako silno je bila pohađana i svaka pobožnost koja se odnosila na Predobru Gospu od Zdravlja. O blagdanu pak Gospe od Zdravlja gotovo nije bilo vjernika u Splitu, koji tog dana ne bi pohađio Njezin hram. Kao što je bio običaj o Božiću po kućama i ulicama pjevati božićne pjesme, u korizmi Gospin plač, tako se je kroz cijeli mjesec studeni po kućama i ulicama Splita, osobito na Dobromu, pjevala himna Gospe od Zdravlja.

O. Jeronim Bareza, za vrijeme svoga starešinstva na Dobromu (1754—1747) zaveo vječnu pobožnost subota Gospe od Zdravlja. Svake subote bila je prva sv. Misa pred Gospinom slikom „otvorenom“, a na Misu su imala zvoniti dva zvona, da joj mogu vjernici prisustvovati. U veče pak imale su se pred istom Slikom pjevati Gospine litanije; na oltaru je imalo gorjeti 6 svijeća, a zvona su također imala pozivati vjernike na ovu pobožnost. Osim toga pred dragom Gospi-

nom Prilikom neprestano je gorjela uljena svijeća kao pred Svetotajstvom, a svake subote ulje se proslilo po Dobromu da ne pomanjka za ovu uljenu svijeću. Na ovu subotnju kao i druge pobožnosti Gospe od Zdravlja narod je dolazio u tolikom broju, da je to potaklo O. Ivana Buljana, starešinu samostana na Dobromu, da od Svete Stolice zatraži posebne oprostite za pobožnost Gospi od Zdravlja. I zaista Sv. Stolica te je oprostite udijelila na 12 rujna 1799, obdarivši za uvijek i svaki dan s 200 dana oprosta svakoga onoga koji se pred ovom Gospinom Slikom pomoli za uzdržanje Sv. Majke Crkve ili prisustvuje Lauretanskim Litanijama, dok se u njoj pjevaju. Time je ovaj odabrani hram Predobre Gospe od Zdravlja, nastojali, kao što Stolice, koja ga je učinila i pravim **prošteništem**, a pobožnost prema Velikoj Gospi od Zdravlja došla je bližu do vrhunca.

Dakle je posve krivo, kad se kaže, da smo mi sve stvorili što se odnosi na Gospu od Zdravlja. Priznati nam je, da je ova izvanredna pobožnost prema Preslavnoj Gospi od Zdravlja početkom tek. vijeka ponešto oslabila, i to s više razloga, od kojih nije na posljednjem mjestu i taj, da u današnje doba nema više onakih i onako čestih kužnih bolesti, kakve su bile prije. Mi smo, slaveći 200-godišnjicu prve velike pomoći Predobre Gospe od Zdravlja, nastojali, kao što je dostojno i pravedno, da joj Njezinu staru slavu i štovanje opet povratimo i još više, ako je moguće, umnožimo. To smo činili na ovaj način.

2. Podigli smo sadašnjost

1. Sadašnji hram Gospe od Zdravlja, i ako je vrlo ukusan i lijep, ipak je malen, da bi mogao zadovoljiti duhovnim potrebama vjernika, koji se u njemu redovito skupljaju, da ne govorimo o izvanrednim prigodama i

svečanostima. Stoga se je potreba nove, **velike crkve** živo osjećala. Mnogi ugledni svjetovnjaci, među kojima u prvom redu prof. Ivo Juras u Splitu i sudski savjetnik Ruđer Bracanović, sada u Dubrovniku, nagovali su ras-

i poticali, da radimo oko podizanja nove, velike crkve. Ja, kad sam postao početkom god. 1929. starešinom našeg samostana i upraviteljem crkve, nijesam htio ni čuti za gradnju nove crkve. Od toga su me odvrćale ne samo poteškoće, koje su skopčane s novogradnjama, osobito ovako velikom novogradnjom, nego i to što sadašnja crkva Gospe od Zdravlja ima svoju znamenitu prošlost i što je narodu veoma draga.

Kad sam kasnije pod utjecajem viših sila popustio i pristao, da na se primim ovaj preteški teret, nijesmo ipak ništa počeli ni činiti ni na javu iznositi bez blagoslova crkvene vlasti. Premda smo kao Franjevci izuzeti od biskupske vlasti te u našem slučaju nijesmo trebali kakove dozvole, ipak je naš ondašnji provincijal M. P. O. Dr. Fra Petar Grabić na 12 ožujka 1929 pošao k Preuzv. g. biskupu Dru. Kvirinu Klementu Bonefačiću, izložio mu potrebe crkve, želju vjernika i našu namisao za dogradnjom naše crkve i zaprosio njegov blagoslov. Preuzvišeni je Gospodin svoj blagoslov blagonaklono odmah udijelio. Iza toga smo u slijedeću nedjelju — bila je nedjelja Muke pred Cvjetnicu — na 15 ožujka i. g. najavili u crkvi narodu, da smo pripravnici doći u susret želji naroda, da radimo na povećanju ove crkve ili gradnji nove crkve Gospe od Zdravlja. Pobožni je narod ovu vijest primio s velikom radošću i pozdravio s osobitim oduševljenjem.

Naša je misao bila da, ovom prigodom oživimo staru slavu Milostive Gospe od Zdravlja. Crkva koju se mislilo podignuti, nije imala biti obična crkva, nego smo htjeli ostvariti pobožnu želju naših sretnih otaca, koji su Mogućoj Gospi od Zdravlja htjeli podignuti veliki, dostojni hram u zahvalu za preveliko dobročinstvo koje su od Nje primili. Još više: htjeli smo da taj hram bude opće narodno svetište, zavjetni dar svega našega ra-

roda Predobroj Majci Božjoj u zahvalu za prevelika dobročinstva, koja je od Nje kroz vjekove primao.

2. U tu svrhu trebalo je pisati o Preslavnoj Gospi od Zdravlja, da se šira publika s Njom upozna. Mi smo to činili ponajviše u listu „Gospe Sinjske“, a kasnije smo pokrenuli i Njezin posebni list. Da se rad oko sabiranja doprinosa za ovaj zavjetni hram postaviti na sigurne temelje, osnovali smo najprije Odbor od najuglednije gospode i predstavnika sviju staleža u Splitu s poznatim Drom. J. Račićem, načelnikom, na čelu. Zatim smo osnovali posebni Odbor gospoda i oživjeli Pob. Zadrugu Sv. Ante, koja am je znatno pomogla u svladavanju poteškoća. Mnogo nam je pomogao i novoosnovani Treći Red u našoj crkvi.

Sve je ovo bilo u glavnom tekom god. 1930. Rad se je vrlo lijepo uputio. Odaziv vjernika bio je izvanredan. To nam je omogućilo pripremiti blagoslov temeljnog kamena prigodom proslave 200-godišnjice prve pomoći Moguće Gospe od Zdravlja.

3. Budući da je rad bio vrlo dobro upućen i razgranjen, trebalo je još više za javnost pisati o Preslavnoj Gospi od Zdravlja. Željeli smo, da bi nam „Gospa Sinjska“ u tu svrhu ustupila u svakom broju 8 stranica; a kad to nije išlo, osnovali smo posebni list. Time je stvar Gospe od Zdravlja još više dobila, jer je dobila svoje glasilo poput drugih velikih svetišta.

U listu smo počeli donositi razne događaje iz prošlosti Preslavne Gospe od Zdravlja. To je silno oduševljavalo čitatelje. Još više ih je oduševljavalo, što je Predobra Gospa od Zdravlja naš rad blagoslivljala, dijeleći svojim štovateljima svakovrsne milosti. List Gospe od Zdravlja na daleko je raznosio Njezinu slavu. I oni koji do tada nijesu bili za Nju čuli, sad su doznali, utjecali Joj se za pomoć u raznim potrebama, a Ona je kao

Milostiva Majka uslišavala njihove vapaje i u pomoć im pritjecala.

4. Da vjernici budu upućeni, kako će Milostivu Gospu od Zdravlja štovati i kako će joj se u svojim potrebama utjecati, trebalo je prirediti jedan mali molitvenik, u kome bi sve to našli. Mi smo radi toga izdali najprije **Deveticu i Litanijske Gospe od Zdravlja**, zatim **Vjenčić molitava** na čast Gospe od Zdravlja. I jedna i druga knjižica primljena je veoma dobro.

Da se štovanje Preslavne Gospe od Zdravlja još više umnoži, zaveli smo neke nove pobožnosti, osim što smo oživjeli vječnu pobožnost subota Gospe od Zdravlja. Tako smo ustanovili pobožnost prve subote u mjesecu, pobožnost 9 subota pred blagdan Gospe od Zdravlja i pobožnost mjeseca studenoga ili mjeseca Gospe od Zdravlja. Sv. Stolica je sve ove pobožnosti na 6 studenoga 1931 obdaruila posebnim i velikim oprostima.

Pobožnost vjernika tražila je od nas **sličice i medaljice** Predobre Gospe od Zdravlja. Još god. 1890 dao je bio O. Honorat Miloš napraviti vrlo lijepe sličice Gospe od Zdravlja na cvjetnom i zlatnom polju s molitvom na hrvatskom i talijanskom jeziku. Ali te su sličice davno raspačane. Mi smo dali napraviti nove, i to raznovrsne: sličice za molitvenike, za uspomene, i dopisnice. To je bilo malo. Trebalo je učiniti **velike slike**, da se mogu izložiti javnom štovanju po crkvama i privatnom po kućama. I to smo, pomoću Božjom i štovatelja Preslavne Gospe od Zdravlja, učinili. Po sebi se razumije, da je, po ovim slikama, javno i privatno štovanje Preslatke Gospe od Zdravlja izvan Splita neobično pošlo naprijed. Privatnom štovanju Gospe od Zdravlja vrlo mnogo su doprinijele medaljice Gospe od Zdravlja, koje se nose sobom ili se stavljaju bolesniku na prsi ili pod jastuk, ili se pak ušiju u odijelo, kad se traži obraćenje koje osobe. Isto

tako pobožnost prema Predragoj Gospi od Zdravlja mnogo je pojačana **malom krunicom** Gospe od Zdravlja, koju smo dali napraviti i koju vjernici rado mole.

5. **Proslava 200-godišnjice** prve milosti Predobre Gospe od Zdravlja ispala nam je, uza sve nepredviđene neprilike, izvanredno dobro. Na proslavu smo pozvali beogradskog nadbiskupa Preuzv. G. O. Ivana Rafaela Rodića, Franjevca, koji se vrlo rado odazvao i došao u pratnji sa svojim konsultorom M. P. O. Fra Krstom Belamarićem. Svečanost je uvećao svojom prisutnošću i M. P. O. Fra Marijan Jakovljević, generalni vizitator naše provincije, koji je kao takav boravio u samostanu Gospe od Zdravlja. Ovom prigodom Preuzvišeni G. nadbiskup obavio je tako željno očekivani blagoslov temeljnog kamena novog zavjetnog hrama i blagoslov novog srebrenog okvira za dragu Sliku Preslavne Gospe od Zdravlja. Radost i pobožnost naroda bila je na vrhuncu, kad je draga Prilika, za blagoslov temeljnog kamena, prvi put otkad je u svom hramu, dakle poslije 160 godina, iznešena iz crkve. To je bila jedna od najdirljivijih i najprivlačivijih tačaka cijele svečanosti. Genuće, koje se osjetilo, kad se je draga Prilika naše Moćne Zaštitnice i Majke pojavila na vratima crkve, pa je u isti mah zasvirala glazba himnu Gospe od Zdravlja, koju je sav narod jednoglasno prihvatio, dok su svi okolišni vjernici stali svetu Sliku posipati cvijećem — ne može se iskazati. Svečanost je bila neobična i ona je neobično mnogo doprinijela umnoženju slave i časti Preslavne Gospe od Zdravlja.

6. **Okvir**, u koji je prije bila postavljena draga Gospina Slika, bio je pozlaćen; ali je bio od običnog drveta. Mi smo nastojali, da svetof Slici napravimo doličnije prijestolje, **od srebra**. U tu svrhu pozvali smo vjernike, koji mogu, da bi za ovaj okvir

poklonili srebrenog novca ili koji drugi srebreni predmet. Odaziv bio je neočekivan. Sa svih strana stizali su nam razni novi i stariji srebreni predmeti i raznovrsni srebreni novac. Okvir je izradio, po nacrtu g. Emila Remel, profesora na srednjoj teničkoj školi u Splitu, poznati splitski majstor g. Miloš Botta. Okvir je jednostavan, ali divan, u romanskom stilu s narodnim motivima, te potpuno odgovara stilu Gospina oltara. Ima svoju osobitost da na njemu leže dva anđela: jedan u obliku mladića, drugi u obliku djevojke. Anđeli u rukama drže slova: Z M. Ova dva anđela označuju muški i ženski spol koji pada pred Bl. Dj. Marijom, klanja joj se i složnim je glasom pozdravlja: Zdravo Marijo. Odzada na okviru urezano je 560 imena dobročinitelja koji su za ovaj okvir i zlatnu krunu poklonili kakav zlatni predmet ili u srebru vrijednosti preko 5 austrijskih kruna. Ostala su imena posebno napisana. Kogod pogleda ovaj okvir, na prvi mah ga zavoli, jer je zaista vrlo lijep. Uzdamo se, da smo njime napravili dostojan stan svetoj Slici naše Dobre Majke, Preslavne Gospe od Zdravlja.

7. Na okviru između dva anđela nalazi se jedna kruna. Ta je kruna od srebra, pozlaćena. Ali, prigodom svečanosti Gospe od Zdravlja, postavlja se druga kruna od suhog zлата. I nju je izradio majstor Miloš Botta, po nacrtu g. A. Feruzzi, profesora na tehničkoj školi u Splitu. Kruna je izrađena od više tisuća zlatnih naušnica, prstena, lančića, križića i drugih zlatnih predmeta, poklonjenih Preslavnoj Gospi od Zdravlja. Ukrašena je dragim kamenjem, i to 6 briljanata, 131 diamanat (ružice), 45 rubina, safira, topaza, ametista i smaragda, i 150 bisera. To je jedna rijetkost: jedna od najljepših Gospinih kruna u našoj državi, a malo ih je takovih i puzvan naše države. Kad je kruna bila izrađena, prije nego će se svečano blagosloviti

i na svoje mjesto položiti bila je za više dana izložena na narodnom trgu u Splitu. Ogromne mase svijeta čitavo su se vrijeme kupile oko nje i nije su joj se mgole nadiviti.

8. Od vjeka su Preslavnoj Gospi od Zdravlja bili poklonjeni razni zavjetni darovi: zlatne, srebrene i druge dragocijenosti. To je bilo na osobiti način prigodom proslave 200-godišnjice Njezine prve pomoći, kad se je izrađivao Njezin srebreni okvir i zlatna kruna. Ove dragocijenosti nije se mogle brojiti na desetine i stotine, nego na tisuće. I ako je čitavo mnoštvo tih darova upotrebjeno za srebreni okvir i zlatnu krunu, ipak ih se još sva sila nalazi u riznici Gospina hrama. Znamenito je da vjernici i u onim crkvama, u kojima je sveta Slika naše drage Gospe izložena javnom štovanju, poklanjaju na čast Njezinu razne darove i dragocijenosti.

9. Štovanje Moguće Gospe od Zdravlja posljednjih godina tako se je razvilo, da su k Njoj dolazili na poklon ne samo pojedini vjernici iz drugih mjesta, nego i čitave grupe ili hodočasnici vjernika. Mi smo ih sve lijepo primali i tumačili im razne događaje iz povijesti Predobre Gospe od Zdravlja. Vjernici su odlazili utješeni i duhovno ojačani, sačuvavši u srcu ugodnu uspomenu na radosne časove provedene kraj Dobre Gospe od Zdravlja, i sinovsku ljubav i pobožnost prema ovoj Dobroj Majci.

10. Svetogrdni čin, koji je prošle godine u mjesecu lipnju počinjen na svetoj Prilici Preslavne Gospe od Zdravlja, Bog je tako na dobro okrenuo, da je još više proslavio svoju Presvetu i Preslavnu Majku. Sve su naše novine o njoj pisale, a gotovo i sve veće novine u Evropi i jednoj i drugoj Americi. To je tako djelovalo, da su nam počeli pisati i iz stranih država, tražiti slike i prositi pomoć naše Predobre Gospe od Zdravlja. Time je naša draga Gospa od Zdravlja već počela postajati internacionalnom.

3. Zaključak

Još smo dosta manjih stvari učinili za našu dragu Gospu od Zdravlja. Mnogo smo nepravilnosti radi Nje imali, mnogo gorkosti radi Nje progutali. Ali to nek ostane nepoznato. Tko za Majku Božju radi, taj treba da za Nju i trpi. A velika se djela kušaju i čiste u vatri poteškoća i gorkosti.

Iza ovoga kratkoća pregleda jasno je, što smo mi novoga učinili za Preslavnu Gospu od Zdravlja, a što je prije nas bilo učinjeno. Sve to smo ukratko povjesno utvrdili na vječna vremena u knjižici: „Glavni događaji iz povijesti Preslavne Gospe od Zdravlja.” Uzdamo se, da će još bolje biti utvrđeno u opširnijoj povijesti Pre-

dobre Gospe od Zdravlja, koju pripravljamo.

Nijesmo dakle mi stvorili štovanja i slavu naše Moguće Gospe od Zdravlja. To je postojalo dugo prije nas. Mi smo ih samo oživjeli i povećali. Ili, ako ćemo jasnije govoriti: štovanje i slava Gospe od Zdravlja prije nas imali su lokalni karakter t. j. ograničeni su bili na Split i okolicu; mi smo im dali općenitiji, nacionalni karakter, t. j. proširili smo ih po cijeloj našoj državi; a Bog će dati — uzdamo se, jer već ima znakova — da budu internacionalni, t. j. proširiti će ih po svemu katoličkom svijetu.

Fra Ante.

Iz Irske prose pomoć od naše Drage Gospe od Zdravlja

Naša draga Gospa od Zdravlja došla je na glas i preko granica naše države. Prigodom svetogrdne krađe, koja je na Njoj bila počinejna u mjesecu lipnju ove godine, i našašća Njezinih zavjetnih darova, gotovo sveniške novine o Njoj su pisale, a tako isto i mnogi strani veliki listovi. Strani putnici iz Austrije, Češke, Njemačke, Engleske i Francuske nastojali su se potanje o Njoj obavijestiti, a iz Švicarske su tražili Njezinu sliku. Tako je Gospodin Bog onaj svetogrdni čin okrenuo u dobro: da što više proslavi svoju Presv. Majku.

Na 15 pr. mj. primili smo iz Irske, Malin Head, pismo, u kom nam gđica Annie G. Houten piše, da je čitala o „Čudotvornom kipu” naše Gospe od Zdravlja, te da je njezin brat teško bolestan, pa nas moli, da se molimo Gospi od Zdravlja, neka ga ozdravi i spasi njihovoj obitelji. Čitateljima

je bez sumnje drago čuti, što ova gospodica piše o našoj Gospi i kako od Nje traži pomoć. Stoga njezino pismo donosimo ovdje u izvorniku:

Dear Father Superior,

Pardon the liberty I take in writing, but as I am requesting prayers for my poor brother who is ill. Would you kindly, dear Father, allow prayers to be offered to „Our Lady Madonna of Health” for my brother's recovery. He is suffering from an internal complaint, and is considered serious. His Dr. says that if he underwent an operation, it might prove fatal. He is still complaining of internal pain. So I beg of Your fervent prayers, Dear Rev. Father, to „Our Lady Madonna of Health”, that „She” may cure my poor brother, that God may spare him to us.

Having read about „The Miracle-working Statue”, therefore I appeal for prayers to, „Our Lady Madonna of Health”. Again I ask Your fervent prayers, dear Father.

I'd feel much obliged if You'd kindly reply to this note. Sorry can't send offering, as I don't know the value of money in that country, but will sometime.

When answering, kindly see that the envelope to properly closed, before posting, in case of mistake in delivery.

Yours faithfully

Annie G. Houten

Pismo u prevodu glasi:

Dragi Oče Starešino,

Oprostite, što uzimam slobodu da Vam pišem, jer ja dolazim da tražim Vaše molitve za moga bjednoga brata koji je bolestan. Budite ljubezni, Dragi Oče, i dozvolite molitve našoj Gospi od Zdravlja za ozdravljenje mog brata. On trpi od jedne nutranje bolesti i stanje mu je ozbiljno. Njegov doktor kaže, ako se podloži operaciji, da bi to moglo biti suđbono-

sno. On još uvijek trpi nutranju muku. Stoga Vas molim, Dragi Poštovani Oče, da se vrute molite Našoj Gospi od Zdravlja, da Ona ozdravi mog jednoga brata, da nam ga Bog poštedi.

Čitala sam o „Čudotvornom Kipu”, stoga se utičem molitvama „Našoj Gospi od Zdravlja”. Ponovno prosim Vaše žarke molitve, Dragi Oče.

Bila bi Vam veoma zahvalna, ako biste bili tako ljubezni te mi odgovorili na ovo pismo. Žao mi je, što Vam ne mogu poslati novac, jer mi nije poznata vrijednost Vašeg novca; ali ću to učiniti drugi put.

Ako mi odgovorite, budite ljubezni te dobro zatvorite kuvertu, prije nego je stavite na poštu, da se ne bi zagubilo pri predavanju.

Vama odana

Ana G. Houten.

Mi smo se molili našoj Dobroj Majci za ovoga bolesnika, da utješi njegovu ucviljenu obitelj. Preporučamo ga molitvama i drugih štovatelja Preslavne Gospe od Zdravlja, da ga, ako je sveta volja Božja, ozdravi i time još više proslavi svoje sveće Ime.

Unutrašnjost hrama Gospe od Zdravlja; lijevo Gospin oltar.

Naši dopisi

Proslava blagdana Gospe od Zdravlja u Donjem Kraljevcu

Donji Kraljevec 2. XII. 1934

ora se bacila u naručaj novom danu, a istočnim horizontom je već zakraljevalo sunce. — — — Sjaj njegove kraljevske krune preplavio je našu međumursku zamrlu prirodu, i draga seoca. — — — Zvoni? — Pitaju mnoga usta. Da, to je glas Marijinog zvona. Tonovi se razliježu po cijelome seocu, i drmaju, odnosno zovu duše stanovnika k Onoj, kojoj u čast će se danas služiti služba Božja. — I dozvalo je drago zvono mnoge, da, mnoge, pred oltar nebeske Majke. Svatko je gledao sa začuđenjem — koga? — Oltar s Marijom Zaručenom, koji je bio sav u najljepšem bijelom cvijeću. — A kada su bile zapaljene svijeće, izgledalo je, kao da nebeska Majka blagosilje iz nebeskih svojih perivoja — drago štado u suznoj doli — — — Crkva puna svijeta. Svačije srce je puno

sreće i neke radosti, a duša pjeva himnu dragoj Zaštitnici. A srdačna molitva naših seljaka, diže se zajedno s mirisnim tamjanom put neba, u visine. Da, u zlatne visine k Svevišnjemu, i Mariji od Zdravlja. — — — Pjevački korovi uzvisivali su Je lijepim nježnim i zanosnim pjesmama. Slika oduševljenja, slika dječje ljubavi prema Majci — — —

I svršila se nekrvna žrtva. Svršila. Ali će okićena slika Marijina biti duboko utisnuta u dušu Kraljevčana. — Još dublje će biti utisnuta u one duše koje su Je svojim marom i darom tako svečano proslavile u domaćoj svojoj crkvi, a koji ne moguše na obali plavog Jadrana.

Tako su eto proslavili blagdan Majke Marije, Gospe od Zdravlja Njezini kraljevački štovatelji. To je bila nedjelja iza srijede, t. j. pravog blagdana.

Štovateljica Gospe od Zdravlja

Blagoslov slike Gospe od Zdravlja u Kninu

Knin, 9. XII. 1934.

Naš zauzetni gvardijan i župnik O. Bernardin Topić nabavio je za našu crkvu veliku i lijepu sliku Predobre Majke, Moguće Gospe od Zdravlja. Društvo „Kat. Majka“ dalo je za svetu sliku napraviti okvir. Okvir je lijep i ukusan. Večeras smo svečano blagoslovili dragu sliku i postavili je na vidnom mjestu u crkvi. Kod nas su vjernici i dosada bili veoma pobožni prema Velikoj Gospi od Zdravlja. Mnogi od njih imaju Njezinu sliku u

kući, primaju Njezin list i daju svoj doprinos za podizanje Njezina zavjetnog svetišta, a mnogi su Joj već poklonili raznih dragocijenosti za Njezinu zlatnu krunu. Uzdamo se, da će ovo štovanje odsada biti još veće i srdačnije i da će Predobra Gospa od Zdravlja i nama još više pokazivati materinsku ljubav svoju, obasipajući nas svojim preobilnim milostima.

Molim, da mi pošaljete brošuru iz povijesti „Gospe od Zdravlja“.

O. I. V.

Našim Dragim Pomagačima

Zebec Z., D. Kraljevec. — Primili smo popis Vaših 7 novih pretplatnika i svima poslali list. Primili smo i dopis o proslavi blagdana Gospe od Zdravlja u Vašem mjestu. Dopis uvršten. Hvala Vama i onoj osobi koja ga je napisala. Obećanu sliku već smo Vam poslali. Hvala na trudu i zauzimanju.

Dadić A., Zadvarje. — Hvala na trudu, što ste našli 10 novih pretplatnika. Poslali smo zatraženu sliku.

Simović F., Kotor. — Osim 6 prvih slika poslali smo Vam drugih 12, kako ste tražili. Čekat ćemo. Novac možete poslati zajedno.

Drašković R., Ogulin. — Hvala Vama i ostalim štovateljima Preslavne Gospe od Zdravlja, koji su za Njezine lijepe slike dali po D 2 više. Poslali smo i drugih 5 komada.

Krauth A., Ivankovo. — Primili smo novac za veliku sliku i milodar. Krunica za prodaju nema drugih nego onih Gospe od Zdravlja.

Hafizović J., Karlovac. — Primili smo novac za prodane slike. Ponovao smo Vam poslali drugih 10, kako ste željeli. Tako i Devetnice i Litanije.

Kafušić A., Babina Greda. — Veliku sliku u 12 boja poslali smo Vam odmah. Novac smo primili.

PROSLAVA U OGULINU

U prošlom broju javili smo, da je proslava blagdana Gospe od Zdravlja u Ogulinu vrlo lijepo uspjela, ponajviše zaslugom novog upravitelja župe, preč. g. Drađutina Kuklja. U dopisu ima tiskarska pogriješka. Ime kapelana jest Petranović, a ne Pelčanović. On je na blagdan Gospe od Zdravlja pomogao ne samo ispovijedati, nego je rekao i drugu sv. Misu. Obojici i s naše strane topla hvala na ovoj počasti koju su iskazali Mogućoj Gospi od Zdravlja, a Ona će im to obilno odvratiti.

S. Azarija, Zagreb. — Primili smo novac za list, koji se šalje g. P. S. u Podravske Podgajce. Hvala.

Zakić D., Vareš. — Još se mogu dobiti samo brojevi od 78— unaprijed; drugi svi raspačani. Šaljemo br. 7—8. Pozdrav O. Župniku.

Filipan K., Kašljavac. — Poslali smo Vam život Svetaca. Za vječne Mise nije označena svota: možete poslati koliko hoćete. Sjećat ćemo Vas se u našim molitvama.

Bojanić N., Vrbanj. — Hvala na prijavi novih pretplatnika. Nije jasno, da li su trojica ili četvorica. Molimo, da javite poitanje.

Krakan M., Prisoje. — List šaljemo svakom pretplatniku napose. Hvala na zauzimanju.

Glad T., Lokve. — Drugih krunica, slika i molitvenika nemamo, nego samo onih što se odnose na Gospu od Zdravlja.

N. N., Fojnica. — Primili smo Vašu pošiljku za naručene predmete, za list i milodar za zavjetni hram kao i onaj u zahvalu Majci Božjoj, što su se pronašli Njezini ukradeni zavjetni darovi. Najljepša hvala.

Pinterović N., Zagreb. — Marke koje ste stavili u pismo za sv. Misu, nijesu nam došle. Misu smo ipak rekli.

Ladašić M., D. Kraljevec. — Primili smo D 30 za 3 sv. Mise na Vašu odluku. Milostinja za sv. Misu pred Gospom od Zdravlja iznosi D 25, dobročiniteljima uzimljemo D 20, ali ne 10. Molimo, da to uvažite.

Brestić A., Jastrebarsko. — Poslali smo Vam naručene predmete kao i tražene čekove. List smo Vam također poslali.

Bungur S., Pakoštani. — Primili smo naručbu za 7 novih pretplatnika. Poslali smo im list. Vama smo poslali tražene Vjenčice Gospe od Zdravlja i Krista Kralja. Onih molitvenika Sv. Ante nemamo.

Vijesti iz Gospina hrama

Proslava blagdana Gospe od Začeca. — Blagdan Gospe od Začeca bio je lijepo proslavljen. Oltar Predobre Gospe od Zdravlja ostao je nakićen kako je bio nakićen za blagdan Gospe od Zdravlja. Paljenje umjetnih vatara i kićenje pročelja kao i poljane pred crkvom izostalo je radi narodne žalosti za blagopokojnim kraljem. Nasred crkve postavljen je kip Gospe od Začeca, koji su Dobrani poklonili hramu Gospe od Zdravlja god. 1885 u zahvalu, što ih je po treći put s.čuvala od kolere. Pred blagdan za 9 dana obavljala se devetnica na čast Gospe od Začeca. Na sam blagdan sv. Mise redale su se od 5.30 s. pa dalje. U 5.30 s. također počele su se pjevati lekcije o Bezgrješnom Začeca Bl. Dj. Marije, pa onda Himna Gospe od Zdravlja. U 11 s. bila je svečana sv. Misa za dobročinitelje Gospina hrama. Preko sv. Mise pjevao je cjelokupni zbor Gospe od Zdravlja, a prigodni govor o veličini Bl. Dj. Marije izrekao je O. Upravitelj. On je istakao, kako je Bl. Dj. Marija uvijek bila prva u promisli Božjoj, kad je On imao da provede svoje vječne osnove združenja Boga s ljudima, i kao naša Suotkupiteljica. Završna pobožnost bila je u veče u 7 s., kojom prigodom je opet pjevao cjelokupni zbor Gospe od Zdravlja. Iza svečanog blagoslova sa Svetofajstvom bilo je ljubljenje svete Gospine relikvije.

Odlazak iz samostana Gospe od Zdravlja. — Na 13 pr. mj. ostavio je samostan Preslatke Gospe od Zdravlja naš dosadnji provincijal M. P. O. Ante Cikojević i pošao na svoj novi položaj gvardijana u Makarskoj. On je svojim razboritim savjetom mnogo doprinio utvrđenju i raširenju pobožnosti prama Preslavnoj Gospi od Zdravlja kao i obnovi Njezine slavne prošlosti. Neka ga Preslavna Gospa od Zdravlja uzdrži živa i zdrava na

njegovu novom položaju, da može i nadalje raditi za Njezinu čast i slavu. — Istoga dana otputovao je u Hercegovinu naš generalni vizitator M. P. O. Lujo Bubalo. Njemu je naša uprava mnogo dužna za lijepe i srdačne pobude, koje nam je dao da ustrajemo u širenju časti i slave Moguće Gospe od Zdravlja. On je, za vrijeme svoga boravka u Splitu, za više vremena prisustvovao raznim pobožnostima koje su se držale na čast Preslavne Gospe od Zdravlja i nije se mogao nadiviti bogoljubstvu vjernika koji su se okupljali oko svoje Dobre Majke. U knjizi samostanskih napomena zapisao je najlaskavije priznanje našem radu oko širenja slave Gospe od Zdravlja, priznanje koje je za nas od dragocjene vrijednosti. Velika Gospa od Zdravlja neka ga za to nagradi!

Naš odgovorni urednik P. O. Augustin Marušić ostavio je ovih dana našu tiskaru u Šibeniku i pošao na svoj novi položaj župnikova pomoćnika i vjeroučitelja u Drnišu. O. Augustin je u svakoj prigodi i riječju i djelom, a i perom širio čast i slavu Velike Gospe od Zdravlja. Njegovim nastojanjem mnoga je duša upoznala dobrotu ove Predobre Majke i osjetila Njezinu milostivu pomoć. Ona mu zato ne će ostati dužna, a uvjereni smo, da ni on ne će svoje Dobre Majke zaboraviti na svom novom položaju. Pratio ga na svakom koraku Njezin materinski blagoslov!

Priredba u Domu Gospe od Zdravlja. — U počast M. P. O. Vizitatora, novog i starog provincijala i dosadašnjeg O. gvardijana, diletantski klub Gospe od Zdravlja održao je u Domu Gospe od Zdravlja priredbu, u kojoj je glavna tačka bila religiozna i domovinska drama „Izdajica“ od A. Alligera. Priredba je bila tako lijepa i tako se je svidjela slušateljima, da se je morala dva puta ponoviti.

Slike Gospe od Zdravlja srednje veličine

U zadnjem broju prošle godine spomenuli smo, da smo, prigodom blagdana Gospe od Zdravlja, razaslali preko 3000 lijepih slika Preslavne Gospe od Zdravlja srednje veličine. Svak se je najlaskavije o slikama izrazio i rijetko se je tko našao, a da slike nije mogao prodati. Neki su pače nove slike po dva i po tri puta naručivali. Da se vidi, koji su to naši vrijedni pomagači, koji su, i pri sadašnjoj krizi, uspješno radili za slavu svoje Dobre Majke, Milostive Gospe od Zdravlja, ovdje ćemo im donijeti imena. Za sada spominjemo samo jedan dio onih koji su nam poslali novac za slike. Ti su:

Burica A. Šibenik, Prpa I. Siverić, Fenc A. Petrovaradin, Šimunić A. Zagreb, Basletić M. Obrovac, M. A. Dubrovnik, Markovina E. Metković, Rudan P. Bogomolje, Eterović F. Pučišće, Marčev M. Molat, Jerković A. Drvenik, Krauth A. Ivankovo, Jazvo J. Livno, Figura J. Imotski, Vučković M. Sarajevo, Penić I. Sumartin, Bošnjak P. Oštarije, Barišić M. Vranjic, Stipetić J. Ravna Reka, Metković N. Pločice, Dominis N. Šibenik, Tomasović M. Duba, Aljinović O. I. Pančevo, Mastrović L. Obrovac, Šklebar M. Zagreb, Tomljenović M. Garčin, Svilokos M. Koločep, Makjanić Don I. Zman, Mihaljević J. Delnice, Kušelj Car M. Pločice, Jurčić O. Travnik, Potočnjak A. Murter, Topalović M. Stari Sivac, Lopočina N. Koločep, Bakotić A. Virovitica, Živković S. Beograd, Rožić A. Breza, Spraitz K. Imotski, Glad A. Lokve, Čulin A. Split, Grabovac V. Sinj, Beroš Dr. K. Šestanovac, Bračanin M. Viganj, Tolentino A. Kotor, Vladislavić M. Bakar, Lukanović Z. Trsat, Bronić O. I. Šlivno, Tonković O. F. Grab, Kovačević A. Hvar, Franetović R. uč. II. r. g. Čakovec, Bilić Vušković A. Proložac, Franjevački samostan Hvar, Pe-

rina Don T. Tijesno, Kolenc J. Šabac, Latinac O. J. Turjaci, Biskupović M. Split, Toić A. Krk, Šuljak K. Budva, Čiklič M. Dobropoljane, Čurčić A. Odžak, Gabrić M. Metković, SS. Milosrdnice Zemun, Knaus E. Andrijević, Švajger F. Drniš, Drašković R. Ogulin (11 kom.), Ketini K. Silba, Cvitanović O. A. Potravlje, Kuzmanić K. Split, Fröhlich A. Kostajnica, Budić D. Metković, Čorić Don M. Pirovac, Businello M. Split, Brainović A. Split, Babarović M. Milna, Šojat M. Sumartin, Erak A. Pirovac, Mohora A. Odžak, Milošević M. Gradac kod Makarske, Hafizović Karlovac (16 kom.), Franulić M. Nerežišće, Lovrenčić A. Zagreb, Skelin M. Drniš, Zekić D. Vareš, Repeša M. Metković, Borčić F. Komiža (18 kom.), Eterović-Sorić M. Pučišće, Mišura M. Starigrad, Ivančević M. Drniš, Stipetić J. Slunj, Čurko D. Knin, Glavaš O. P. Otok, Huljić O. S. Danilo, Petrov A. Zavidovići, Gardilčić M. Nerežišće, Ravlić O. M. Kozica, Benzia L. Imotski, Salopek Ž. Sv. Ivan Zelina, Mašić N. Gospić, Arnij A. Osijek, Cević M. Split, Kunac M. Split (16 kom.), Marasović K. Vis (16 kom.), Pavlov O. A. Bačina (18 kom.), Čulin T. Kambešlovac, Lovrić B. Rogoznica, Belotti O. Split, M. A. Dubrovnik, Klinger A. Knin, Pivac J. Preko, Kisić A. Omiš, Romac O. A. Brštanovo, Bezmalinović R. Split, Kubaska M. Split, Kuzmanić K. Split, Ivanišević F. Split, Alujević T. Split, Franjevački samostan Zaoštrog, Krezler H. Novska, Rudan O. K. Imotski, Boduljak S. Split, Grgić V. Vranjic, Kovačić O. Kostajnica, Magdić M. Ogulin, Stošić M. Ogulin, Basletić M. Obrovac, Čikara M. Sinj, Bauk L. Pučišće, Juračić M. Slivno, Ravno, Anić K. Aleksinica, Salacan J. Opuzen, Vrančić I. Hercegnovi, Draženović F. Oštarije, Peitel D. Gospić.

Nastavit će se.

Po katoličkom svijetu

Naš drugi euharistički kongres. —

Po zaključku naših biskupa, održat će se za cijelu našu državu 2. euharistički kongres u Ljubljani 28—30 lipnja o. g. Ljubljanski biskup Dr. Gregur Rožman i krčki biskup Dr. Josip Srebrnič, predsjednik stalnog odbora za euharistične kongrese, izdali su na blagdan Krista Kralja o. g. proglas na sve vjernike u našoj državi, kojim pozivlju sve i svakoga na ovaj kongres. U Ljubljani, a i nekim drugim biskupijama već su se osnovali posebni odbori, koji pripravljaju sve potrebno za kongres. Bože daj, da što bolje uspije i što više duhovnoga dobra donese svemu našem narodu!

Kolumbovi Vitezovi protiv progona katolika u Meksiku. — Progono katolika u Meksiku ne prestaje, pače je sve jače. Istjerani su svi biskupi, redovnici i redovnice, na 200.000 vjernika smije doći samo 1 svećenik, ukinute su sve katoličke škole itd. Što je još gore, sve se ovo događa pod zaštitom vlasti Sjeverne Amerike, koja je u Meksiku interesirana radi iskorišćivanja petroleja. Pače se govori, da američki poslanik u Meksiku direktno potiče sadašnju vladu na progone katolika. Radi toga su američki Kolumbovi Vitezovi prošlih dana održali u Washingtonu veliku protestnu skupštinu, na koju su pozvali svoje vlastodršce. Prosvjedovali su protiv ovih nečuvenih progona katolika u Meksiku, napali američkog poslanika u Meksiku, i tražili od svoje vlade, da se zauzme za progonjene katolike u ovoj nesretnoj zemlji.

Što rade bezbošci u Meksiku. — Prošlog mjeseca bezbožni vlastodršci u Meksiku proslavili su prvu godišnjicu progona katolika u Meksiku. Neke novine donijele su opis i slike, što su ovi bezbožnici tom prigodom učinili. Navalili su na crkve i samostane, opustošili ih i na nekim mje-

stima potpuno porušili. Na slikama se vidi izbezumljena rulja, kako iznakažuje raspela, kipove i slike Majke Božje i Svetaca, obeščašćuju ih ili bacaju u vatru. Tako bezbožnici. Ako pak katolici slušaju sv. Misu ili primaju sv. Sakramente, onda bivaju najoštrije kažnjeni! To je sloboda savjesti! Molimo za našu jednu braću u Meksiku, kojima je pravda Božja pripustila ovako tešku kušnju, da budu junaci u obrani svoje vjere i da budu pripravnici, kao i kršćani prvih vjekova, rade za svoju vjeru umrijeti, nego joj se iznevjeriti. Molimo također, da milosrđe Božje njihovim teškim kušnjama što prije učini kraj.

Prvi plodovi međunarodnog euharističkog kongresa u Argentini. — Veličanstveni međunarodni euharistički kongres koji se u listopadu prošle godine održao u Buenos Airesu u Argentini, urodio je velikim plodovima. Tamošnji katolici, oduševljeni silnim uspjehom kongresa, odlučili su između ostaloga da sagrađe u Buenos Airesu novu katedralu i podignu katoličko sveučilište. Temeljni kamen ogromne katedrale bit će domalo postavljen, a katoličko sveučilište bit će uređeno po uzoru katoličkog sveučilišta u Milanu. U tu svrhu pozvan je u Buenos Aires O. Augustin Gemelli, Franežvac, rektor milanskog sveučilišta.

400-godišnjica Sestara Uršulinka. — Ove godine navršava se 400 godina, što je Sv. Anđela Merici sa svojih 27 drugarica osnovala u Bresciji u Italiji redovničku zadrugu, koju je stavila pod zaštitu Sv. Uršule, kölnske djevice i mučenice, pa se po njoj sve zovu Uršulinke. Po najnovijoj statistici iz god. 1932 družba Uršulinka ima 240 kuća sa 6085 redovnica, razdijeljenih u 16 provincija. Družba se u glavnom bavi uzgojem mladeži, te u svojim školama sada uzgaja oko 80.000 učenika i učenica.

Milodari

za novi hram milostive Gospe od Zdravlja

Ko daje Gospi od Zdravlja, sebi daje.

Zavjetne dragocijenosti

Preslavnoj Gospi od Zdravlja poklonili su sljedeće zavjetne darove u naravi ili sljedeće dragocijenosti: Kačić Z. Pučišće 1 zl. prsten za zdravlje, Pavičić P. Vrbanj 1 sr. narukvicu za zdravlje, Šetka A. Sumartin 1 zl. vjenčani prsten za zdravlje muža u Americi, Drašković M. 47 kom. nikl. novca od 10 hel. za sretan porođaj, Buj A. Split 1 zl. prsten, Jović R. Orebić 2 zl. naušnice, Potočnik M. Split 2 zl. naušnice za zdr. gđe M. Kesić, Širotković M. Split 1 zl. prsten za zdr. obitelji, A. S. Split 1 zl. lančić s križićem u zahv. za primljenu milost, Ostojić M. kć. A. Povelje 2 zl. naušnice, N. N. Sućurac 2 sr. krune (i D 20) u zahvalu, Melada L. Split 1 zl. prsten za zdr. djeteta, Benzon M. Vranjic 1 zl. prsni nakit (i D 20), Petrović J. Split 1 sr. lanac, Bogno K. Split 1 zl. prsten za zdravlje, Bilić N. Solin 2 zl. naušnice za zdr. djece, Štimac I. Vojnić 1 zl. prsten i 1 sr. lančić sa zl. medaljicom, Ninčević M. Solin 1 zl. prsten za zdravlje, Papić M. Murvica 1 zl. prsten, Kuzmanić I. Split 1 zl. prsten u zahv. za ozdravljenje kćeri, Galić K. Split 1 sr. krunu, 1 posudu za cvijeće i 1 vel. biljku za nakit hrama u zahv. za primljenu milost, Pavlović A. Gospić 1 sr. lančić za jednu milost, Šapan M. Gospić 1 sr. krunu, Šimović A. Čilipi 2 sr. medaljona za zdr. sina Pavla, Vezilić L. Čilipi 1 sr. medalju za zdr. sina Stjepana, Petrnal K. Split 2 zl. naušnice, Baković F. Split 2 zl. prstena za zdr. muža, Garmaz I. Župa Biokovska 2 rupca s čipkama, Kezić A. Split 2 zl. naušnice, N. N. Split 1 sr. narukvicu, 1 sr. lančić i 1 zl. pri-

vjesak u zahv. za primljene milosti, Domić L. Split 1 zl. naušnicu, Marović Mate p. J. Mravinci 4 sr. krune za zdr. djece, Marović M. Mravinci 5 sr. kruna za zdravlje, Matejčić A. Crikvenica 1 zl. lančić za svoje zdravlje, Gijlanović M. Split 1 zl. špil u zahvalu za ozdravljenje, Kovač I. Sućurac 1 zl. vjenčani prsten za zdravlje, N. N. Split 2 zl. naušnice.

Mjesečni doprinosioci

Mnogi štovatelji Preslavne Gospe od Zdravlja mjesečno doprinose za Njezin novi, zavjetni hram od 5—100 i više dinara. Ovdje im, na trajnu čast, donosimo, u koliko nam je moguće imena, a Moguće Gospa od Zdravlja ne će im ostati dužna za njihovu ljubav i darežljivost.

Buček A., Fröhlich A., Bego M., Bošnjak B., Jelaska D., Čulić V., Stipanović M., Plepel S., Kokić V., Brkić K., sestre Borozan, Bonačić Č., Bakotić L., Karlovac B., Dragičević Š., Bulat D., Tripalo D., Kuljiš i Stipčić Rendić H., Vidović D., Karaman E., Sokolić V., Alpa, Dropulić M., Bradanović P., Bulić O., Regner L., Bošnjak I., Šklebar M., obitelj Tanga, Voltoć M., Marinković A., Pavlović R., Nevećnji F., Gerović I., Graovac I., Tvrdić M., Torović N., Travriko I., David M., Obuljen-Ljubić J., Pera M., Mrduljaš Š., Miklausić M., Zing D., Vicin P., Kamerički V., Draganja M., Perić A., Čezanik F., Dragojević M., Bogdanović ud. E., Montana U., Obitelj Takoni, Šimete L., Hafman F., Bulj I., Matošić G., Derado J., Dujić M., Ezgeta M., Veljača M., Markovina D., Gavo I., Delić A., Mitrović A., Alujević A., Alujević O., Tolić A., Kar-

gotić E., Radica S., Hadžić V., Andrić Aglić V. i Obitelj, Vidović G., Vusio B., Jasip M., Bonačić V. i sin, Cukrov A., Perković Dr. M., Topić R., Lumbardić E., Ivulić V., Bužančić M., Božić J., Knjižara Milišić, Perković A., Boce M., Rončević A., Vidalin C., Ingravali L., Bojanić i Grabovac, Račić M., Mezner ud. A., Matošić J., Kesić M., Cecilijani M., Ratković N., Volarević A., Fiorina M., Eterović I., Mrkonjić D., Mandaković I., Podgoršek Dr. J., Obitelj Vidman, Friedl H., Čavka I., Jadrijević D., Leskur C., Tičina L., Fabjanić S., Brajković ud. N., Zlatar A., Peadin L., Vlahović Š., Jović M., Eterović K., Marković J., Delaš P., Jurjević M., Sabioncello N., Grossi F., Lukatelo L., Novak F. i Zlendić I., Zlendić M., Pavelić Dr. J., Mikačić F., Vuković K., Muše M., Žuljević A., Čertić R., Leović M., Ivančević N., Radoš K., Polcer A., Sunara i Pavela, Gijanović M., Pepeler K., Juras V., Obitelj Marković, Gjadrov M., Obitelj Dragičević, Skarneo ud. M., Vljajčević M., Matas M., Glavina Š., Vuković I., Budanko K., Bužančić M., Roje P., Polti K., Jurjević I., Valenta I., Bašić P., Kunar A., Obitelj Kapurso, Gospodnetić T., Purkić L., Obitelj Živković, Vrljičak i Barić, Metličić ud. M., Obitelj Širga, Perica ud. I., Obitelj Cindro, Flan A., Pivac A., Jurković J., Tadić J., Šimović A., Koncani N., Lončar J., Usmijani A., Borić J., Damjanović P., Mateljan M., Zrnčić A., Jukić T., Kljajić Dr. Lj., Rajmondi S., Kristulović V., Vitić P., Jukić I., Vrdoljak M., Pavić M., Montan V., Grabovac A., Filipović Lj., Martić P., Gentilizza Lj., Obitelj pok. F. Tudor, Muljačić A., Gentilizza M., Lupić T., Sedlar P., Soldo D., Obitelj Bijić, Cotić ud. E., Škomrlj ud. M., Kovačević A., Erceg J., Grčić M., Delić D., Gjunić Dr. S., Obitelj Macoko, Ljubić S., Tudor F., Farčina J., Ganza I., Frank S., Glavurdić M., Palavršić Lj., Obitelj Foretić

Velat ud. A., Viočić D., Kesić Š., Ganza E., Alujević T., Alujević T., Alujević A., Koceić T., Šore J., Djakun J., Menegelo N., Maglić F., Antić L., Ivančić V., Kragić T., Matulić D., Suprag P., Jelaska I., Kovačić M., Čipčić A., Švegeš A., Baumgartner A., Svalina, Marčić K., Maroti S., Stanić J., David K., Čulum ud. A., Machiedo A., Madnik M., Radica S., Bučić M., Hrepić P., Pederin Dr. R., Obitelj Tomaseo, Tripalo L., Sliškočić M., Kvasinić I., Donati A., Bošković A., Bujčić V., Poparić D., Ramanonjolo ud. A., Benčević M., Vuković T., Karadin N., Narić B., Bukarica D., Nikolić V., Katunarić V., Lukšić E., Kovačić, Borčić M., Zrnčić J., Bego V., Marasović K., Rogulj T., Obitelj Marasović, Marasović M., Gekula M., Bilač T., Šoša J., Bervaldi D., Marinković M., Brajević J., Senjanović V., Kašljak K., Radica L., Negok T., Ljubić L., Jurković V., Kronja D., Dorbić V., Vuletin L., Ivančić ud. A., Aljinović A., Rojić J., Rosić A., Drašković F., Obitelj Lozar, Martelanc M., Štambuk Lj., Franković L., Klemenčić An, Ognjenović M., Ivančević K., Ošljak M., Penić M., Kesić R., Delić I., Puljić K., Parać A., Samar ud. Dupin F., Grgin Dr. A., Glavina L., Barišić B., Lebedina A., Borčić M., Andrić S., Bakotić M., Grčina F., Turbalo D., Novak M., Lubina R., Marinić-Kragić M., Pešut A., Čulić M., Gašpić, Filipušić J., Stošić B., Zauner M., Srzić M., Pamagalis K., Radica V., Bulić M., Mijač M., Bernić A., Vujičić A., Martinis K., Štuk M., Muljačić M., Arnerić F., Tironi, Dvornik P., Antunac A., Bego M., Banovac P., Kamenarović E., Linnardović D., Vučetić R., Rajić D., Krollo M., Bibić A., Zoković J., Slauš I., Sedlar T., Damjanović N., Derađo I., Tičić L., Generalić I., Inženjer Kupčevski, Anić J., Nonveiller K., Kačić I., Radimirović A., Matas M., Marković A., Mijaljević I., Vojnović P., Radić A., Trumbić T., Botić M., Medanić V.

Milosti Gospe od Zdravlja

Svak je Tebe već poznao, da moguća sasvim jest; a mnogi je i kušao, da si čudna u čudesi. — Himna Gospe od Zdravlja iz g. 1764.

Preslavnoj Gospi od Zdravlja na primljenim milostima zahvaljuju:

Komadina Ivka, Split, zahvaljuje za sretnu operaciju svoje kćerke.

Buriš Marija, Split, zahvaljuje na pomoći u teškoći u kojoj niko drugi nije joj mogao pomoći.

Rako Zdenka, Imotski, zahvaljuje za ozdravljenje majke.

Crnković Katica, Ogulin, zahvaljuje, što joj je Preslavna Gospa od Zdravlja bratu povratila vid, koji je na Božić 1932 bio izgubio, tako da za pola godine nije ništa vidio; na vapaje upravljene Mogućoj Gospi od Zdravlja progledao je i vidi toliko da sam može ići u Zagreb na daljnje liječenje.

Šunjić Paula, Banja Luka, zahvaljuje Preslavnoj Gospi od Zdravlja za dobivene milosti. Ista zahvaljuje i Sv. Anti.

Ninčević Zorka, Solin: „Moj sinčić Ivica, dijete od 12 mjeseci, dobio grčeve u glavi 16. VII. o. g. u 4 s. u jutro. Ja i moj muž zarvasmo u pomoć Moguću Gospu od Zdravlja i, hvala joj i slava, grčevi prestadoše. Malo dana kasnije oboli mi od differije mala kćer Vesna od 3 god. Mi se cpet utekosmo Velikoj Gospi od Zdravlja i dijete nam sretno ozdravilo. Hvala Predobroj Gospi od Zdravlja na ovim milostima. U zahvalu, molim, recite jednu sv. Misu pred Njezinom svetom Slikom.

David Ana, Split, zahvaljuje Predobroj Gospi od Zdravlja na Njezinim milostima.

Štambuk Marija, Split, imala je vrlo težak porođaj. Od slabosti morala je ležati, a svakih 5 časa je povraćala. Liječnici joj nijesu mogli pomoći. Tada suprug joj Andeo čade, da se izreče jedna sv. Misa pred Go-

spom od Zdravlja za njezino zdravlje. Čim je sv. Misa bila rečena, bolesnici je tako krenulo na bolje, da više nije povraćala i mogla je sama poći u Zagreb na pregledbu. Liječnik Dr. Radoničić u Zagrebu ustanovio je, da je bolesnica potpuno ozdravila. Koliko gospođa toliko njezin suprug od srca su zahvalni Mogućoj Gospi od Zdravlja na ovoj velikoj milosti.

Rosinović Kata, Split, zahvaljuje Preslavnoj Gospi od Zdravlja, što joj je ozdravila kćer Vinku od malarije. U mjesecu kolovozu ove godine oboljela je od malarije. Liječnici nijesu mogli pomoći; međutim bolesnica je teško trpjela. Jednoga jutra u 4 s. došla joj je majka bosa u hram Gospe od Zdravlja i čekala da se otvore vrata. Kad su se vrata otvorila, na koljenima je dolizla do Njezine svete Slike. Tu je vruće molila i vapila Moguću Nebesku Liječnicu, da joj pomogne kćeri. Na dan Velike Gospe osjećala je strašnu bol u glavi. Majka joj je stavila pod glavu sličicu Preslavne Gospe od Zdravlja; ali tada je osegjela još strašnju bol, koja je malo kasnije popustila. Drugog dana ustala je iz kreveta, a petoga je bila potpuno zdrava.

Ostojić Marija, Povel, zahvaljuje Velikoj Gospi od Zdravlja na ozdravljenju od upale mozga, od koje je bolovala 3 godine, tako da joj zemaljski liječnici nijesu mogli pomoći; ali je pomogla Liječnica Nebeska Moguća Gospa od Zdravlja. Ista gospodica zahvaljuje Preslavnoj Gospi od Zdravlja za ozdravljenje jedne drage osobe.

Goš Marko, Pučišće, zahvaljuje za razne uslišane prošnje i potrebe. Daje u zahvalu 1 sv. Misu.

Preporuke u molitve

Našim se molitvama preporučuju:

Molmar R., Podgajci, preporuča Tereziju Beroš i daje 1 sv. Misu, da joj Moću Gospa od Zdravlja povraći prijašnje zdravlje, te sve svoje duševne i tjelesne potrebe.

Vučković M., Novo Sarajevo, za zdravlje i druge milosti. Daje u tu svrhu 1 sv. Misu.

Martinčević T., Varaždin, preporuča bolesnu kćerku Božicu.

Pavlović A., Gospić, za jednu milost.

Briški A., Ogulin, za jednu milost.

M. A., Dubrovnik, preporuča se za milost da se prilagodi volji Božjoj.

Prohaska K., Hrtkovci, za zdravlje da može više raditi za širenje slave Predobre Gospe od Zdravlja.

Matejčić A., Crikvenica, preporuča se za svoje zdravlje; poklanja jedan zlatni lančić.

Mravičić A., Tučepi, za muža u tuđem svijetu, da mu Bog da sreću u radu i skoro povratak u domovinu.

Šošić M., Brela, bolesnog Dušana Šošić, velikog štovatelja Presavne Gospe od Zdravlja, koji se nalazi u zadnjim časovima; šalje jednu sv. Misu za njegovo zdravlje.

Jerković A., Drvenik, sebe i svoju obitelj; daje jednu sv. Misu.

Krauth A., Ivankovo, preporuča jednu svoju djevojčicu; poklanja D 10.

Volek K., Ogulin, preporuča se za jednu milost; šalje u tu svrhu D 25 za jednu sv. Misu.

Burić M., Chicago, za zdravlje.

Svilokas M., Koločep, preporuča se za zdravlje i sreću svoje obitelji.

Živković S., Beograd, preporuča se za zdravlje.

Franović J., Šibenik, za zdravlje jednog bolesnika; šalje D 40.

Šimović A., Čilipi, bolesnog sina; šalje D 50 za sv. Misu i na dar; tako i dva srebrna medaljona.

Vezilić L., Čilipi, preporuča bolesnog sina Stjepana.

Car Š., Crikvenica, preporuča se za zdravlje svoje i svojih; šalje D 30 za jednu sv. Misu.

Grubišić F., Mitrašinci, preporuča se za zdravlje svoje i obitelji; šalje D 20.

Naši mili pokojnici

Molitvama štovatelja Preslavne Gospe od Zdravlja preporučamo duše naših milih pokojnika: Preč. g. Don Ivana Ivanović, prepozita kaptola Šibenik, i Mariju Samek Požega, pobornu i vrijednu trećoredicu, za kojom žali cijela Požega; **Boglić Kata** Bol na Braču, **Andreis Don Jerko** Velaluka, **Travižnik Jelena**, Dubrovnik.

Pokoj vječni daruj njima Gospodine! I svjetlost vječna svijetlila njima!

NAPOMENA

Oni koji nam šalju zahvalnice, a možda ih ne vide otštampane, mogu biti mirni, jer su oni izvršili svoju dužnost. Mi, sa svoje strane, nastojmo, da im udovoljimo. Molimo da označe, koju su milost primili.

S dozvolom redovničke i crkvene vlasti.

Odgovorni urednik i zamjenik izdavača O. Augustin Marušić,
Šibenik, ul. Fra Andrije Kačića br. 97. Tiskara „Kačić“ (O. B. Buljević), Šibenik.